

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Archi-||dioeceseos || Colonien-||sis Descriptio || Historica

Henriquez a Strevesdorff, Martinus

Coloniæ Agrippinæ, 1652

VII. Tolbiacum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12065

Ingenii fulmen, qui spiritualibus armis,
Egregijs victor miraculis claruit orbe.

Hac terra inferior malefaustum nuper ad avum
Ingemuit, clademq; tulit, sensitque ruinam,
Hent fuit atra dies Antoni, atrocior autem
Huic patriæ atque Vrbi: Antoniano quando per (a)
Hasses

In Campo Imperij cum Wimmariensibus, hostes
Est confictatum, sic, primum casus ut esset
Lambaius, Milesq; eius, Legione remota
Aggere ut in fossa munito castra locarat,
Quo circumplexa est eadem Provincia totum,
Guebriam hinc Comes, Eberstein, Tubadelius, atque
Victores hostes intrant formidine terras
Fracto Novesio, populo repleta frequenti
Quassatur KEMPENA, dies octava cruentis
Armis fausta quidem fuit, ast infausta Colono,
Imperio sed pace data, Patriota laborat
Rursus, & exercet Rus ubere fruge beandus,
Optamus cuncti cunctis Pax floreat annis.

a An. 1647.

VII,

TOLBIACUM.

Zullich, TOLBIACUM primò, dictumq; deindè
Tulpetii, & Zulpich: Vrbs est campestris, in ipso
Archidicæcesis gremio, fuit antea firmum
Munimen, celebrisq; Locus, moderantibus hæc
Romanis terras, quo de Legionibus una
Gestabat Baculum conservatura fidele
Hinc Germanorum diviso à littore Rhena

Ob-

Obsequium, Vbiatus quos non stringebat Horizon:
 Hi fuerant illi Thaliantes, pectora Martis,
 Bellacesq; viri, quæis hac in parte Penates,
 Tectaq; connixis stabant solidata columnis.

Iucundum hinc adeo tractumq; situmq; locorum
 Frugiparensque solum, Savissima prælia quondam
 Difficilesque acies sensisse annalia tradunt:

(Tempore quo Galli missis Clivensibus arvis,
 Romana genti quamplurima damna tulerunt,
 Raptando insignem delecto ex militæ partem)
 Francorum [a] surgebat enim Rex Ethnicus: ille
 Childrici Regis Sicambri patris, & eius
 Regina Tungrum, Basina filius alma,
 Num nis auspicio iam confortatus abunde,
 Contra Alemannorum gentem, Clodovaus, abivit,
 Et propè Tulpetum, monitus satis antè, volensque
 Mox Catechizari, benedictio in nomine Christi,
 Ipse sua Sponsæ Rex Reginaq; Clotildi,

Qua vera fidei mysteria sacra colebat,
 Optatum retulit devicto ex hoste triumphum,
 Nam cum suspiciens oculis super astra levatis,
 Fulmineos inter gladios, aciemque cruentam,
 Armorumque sonos, ignitaque prælia Martis
 Fecisset votum, quod si vera ista, Clotildis
 Quæ sua de Christo Coniux sibi dixerat, illum
 Scilicet esse DEI sobolem, de Numine Numen,
 Mundi assertorem, cui tanta potentia, visque
 Ut sibi certa eius Victoria nomine staret,
 Hoc veri indicio sese hunc Dominumque Deumque
 Pectore fassurum, simulacraque falsa suismet
 Execraturum, disrupturumque lacertis.

Vix ea dicta: Deo sic disponente, triumphus
 Ex templo sequitur, victoque recedit ab hoste
 Victor, & uxori fert nuncia læta Clotildi.

Hinc Rex cum ternis Francorum millibus, ipsas

Inter adhuc gentes gentilia sacra professis
 A Sancto, Remis, huius tunc Praesule terra
 Remigio, instructus divino est dogmate, verâ
 Christicolûmque fide, sacroque in flumine lotus.

Hanc Urbem iuxta post centum atq; amplius, annos
 Scilicet in prisca, quo tempore, pace vigeat
 Austrasia [a] Regnum, Gallorum é Sanguine Fratres,
 Cùm Theodobertus, tùm Theiodoricus, uterque
 Rex. Hic Austrasia, Burgundia at ille, cruentâ
 Sunt congressi acie, quâ Theiodobertus in immum
 Actus discrimen, Regni quo Domusque ruinam
 Austrasia sensit, captivus, & inde supremo
 Agrippinensem ferro est truncatus ad Urbem.

TOLBIACUM redeo, hanc validâ prius (a) Arce su-
 perbam

Cuno de Falckenstein, Trevir Episcopus, idem
 Archidiœcesis Conrector (c) pluribus Urbem
 Restituit nummis, Vbiâque redemit eandem
 Ecclesia, quando Wigboldi de Holte sub arum,
 Ad Comites Iulia cum circumstantibus altum
 Cesserat in pignus Circum monialia Claustra
 Fussenig atque Hoven, Satrapiaque insita cernis
 Oppida, Geich, Besnich, Weiler cum Fussenig ante,
 Prataque Vineta, & pomaria iuncta sat amplis
 Ad latus hoc arvis, sub fertilitate probantur.

Urbis hac Vbiaca, Zulpich, subiecta, simulque
 Archidiœcesi Satrapia videtur ibidem
 In gyrum Iulia terris inclusa teneri.

E contra sese vicina dat Eiflia, cellus
 Frigida, montanis implana, hirsutaque saxis,
 Qua ferri, & Chalybis fornacibus aestuat, eris
 Atque Metallorum, plumbique est aspera lamnis:
 Hac diversa Pecus, Ovium grex plurimus inerat
 Pascua, cum cerâ pinguisissima mella parantur
 In regione, quibus quacunque negotiareibus,

Agrestes

a An. 612. b 1230. c 1368.

Agrestes inter Commercia crebra geruntur.

*Siffridus dum captus erat VVestburgius, olim
Antistes [a] Comes è Iuliâ VValramus uadcto
Milite, quassando tormentis occupat Arcem,
Obtentâ Muros est demolitus ab imo.*

*Prædictâ in terrâ, qua dicitur Eiflia, ad orae
Agrippinatum, Præmonstratensis in altum
Ordinis, eximium se Steinfeldense cacumen,
Cænobium extollit, quod tempore Præsulis olim
Brunonis structum primæva exordia sumpsit.*

*Insuper à binis Lacubus celeberrimus idem
Hic locus est; alter propè cernitur Vlmen, & alter
Antè Monasterium Laich, quorum nescit uterque
Hauriri, fundoque carent; namque alter ad Vlmen
In tantam terræ sese delibrat abyssum,
Ut demissa Bolis, nexa cui forte trecentæ
Orgia in immensum non polleat ire profundum.*

*In stagno hoc quidam Piscis latitare putatur
Triginta longus pedibus, qui quando videtur,
Masculæ de stirpe domûs Vlmenensis, ut olim
Sæpius hoc visum est, aliquis desungitur Heres,*

VIII.

BRULA.

Archidiecesis BRULA est Vrbs subdita Terra.
A Rheno mediâ distat qua circiter horâ.
Electoralom validis hic Turribus Arcem
Cernimus, Elector Patriæ pro tempore Princeps
(Illius est etenim Residentia sæpè) per annum
Quâ capturus agit, curarum animique levamen;

Nam

a An. 1788.